

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

ZAPISNIK SA SASTANKA

Sazivač	Ime i prezime	Potpis
	Irene Gregorović-Filipčić	

Naziv sastanka:	33. (tematska) sjednica Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova
-----------------	--

1.	Mjesto:	Slogin kula 2, 6.kat	Početak:	10:35
	Dan i datum održavanja:	Petak, 23.11.2018.	Završetak:	12:25

2.	Prisutni:	<ol style="list-style-type: none">1. Irene Gregorović-Filipčić – predsjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova PGŽ2. Jadranka Tomašić – podpredsjednica Povjerenstva3. Ivanka Bralić – članica Povjerenstva4. Milena Kraljević – članica Povjerenstva5. Gordana Kovačević – članica Povjerenstva6. Henrijet Bilandžić- članica Povjerenstva7. Gordana Saršon- članica Povjerenstva8. Mira Pekeč-Knežević, zamjenica Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom9. Andreja Makar, savjetnica Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom10. Leonardo Bressan, koordinator Hrvatske obiteljske medicine-podružnica u PGŽ11. Marijana Žunić- MUP Rijeka, sektor kriminalističke policije u Rijeci12. Katica Križić- predsjednica Udruge gluhih i nagluhih PGŽ13. Damir Herega- tajnik i tumač znakovnog jezika UGIN PGŽ Rijeka14. Irene Ujčić-Rob, predsjednica Društva tjelesnih invalida Grada Rijeke15. Marijana Kraljić- DTI Grada Rijeke16. Tatjana Udović- Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka17. Emil Mandarić- predsjednik Udruge slijepih PGŽ18. Helena Bajok- članica Udruge slijepih PGŽ19. Bosiljka Klobučar – predstavnica Odbora za ravnopravnost spolova Brod Moravice20. Zvonka Beg Kvaternik- CZSS Rijeka
----	-----------	---

	<p>21. Slađana Maksimović- Udruga osoba s mišićnom distrofijom PGŽ</p> <p>22. Ivona Bugnar- Udruga osoba s mišićnom distrofijom PGŽ</p> <p>23. S.M. Suzana Samardžić – ravnateljica sv. Ane-Caritasovog doma za žene i djecu-žrtve obiteljskog nasilja Rijeka</p> <p>24. Draženka Šepić Ladrović – sv. Ana- Caritasov dom za žene i djecu-žrtve obiteljskog nasilja Rijeka</p> <p>25. Tihana Naglič – Udruga PaRiter Rijeka</p> <p>- mediji</p>
--	---

3. Odsutni:	<p>1. Sanja Tamarut- članica Povjerenstva - opravdano</p> <p>2. Ljiljana Mataija-Gulić – članica Povjerenstva– opravdano</p>
4. Dnevni red:	<p>1. Usvajanje zapisnika sa 32. sjednice Povjerenstva,</p> <p>2. Tematsko izlaganje i rasprava „Položaj žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj“ povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25.11.)</p>

Tijek izlaganja i rezultati sastanka

Ad 1. Sažetak izlaganja i rasprave

Sjednica je započela u 10:35

Irene Gregorović-Filipčić, predsjednica Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova, otvorila je sjednicu i pozdravila zamjenicu Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Miru Pekeč-Knežević, savjetnicu Pravobraniteljice Andreju Makar, te sve prisutne goste.

Zapisnik sa 32. sjednice Povjerenstva jednoglasno je usvojen.

Ad 1. Zaključak	Zadužena osoba	Rok
Zapisnik sa 32. sjednice usvojen je jednoglasno		

Ad 2. Sažetak izlaganja i rasprave

Predsjednica Povjerenstva istaknula je da se žene s invaliditetom suočavaju sa raznim barijerama i predrasudama, te imaju problema kod osnivanja obitelji i svog doma, kod zapošljavanja, i u konačnici se tu krije i nasilje nad ženama s invaliditetom. Radi osvještavanja javnosti i davanja podrške ženama s invaliditetom koje se često susreću i sa diskriminacijom po spolu, ali i na osnovu invaliditeta, Povjerenstvo je ovu sjednicu posvetilo položaju žena s invaliditetom u našoj zemlji.

Izrazila je zadovoljstvo odazivom velikog broja sudionika, te riječ prepustila zamjenici Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Zamjenica Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Mira Pekeč-Knežević zahvalila se na pozivu i otvaranju ove teme, te pozdravila sve prisutne goste. Za početak je istaknula da su žene s invaliditetom nedjeljivi dio populacije žena u Hrvatskoj. Podsjetila je na obljetnicu Ureda Pravobraniteljice koji je osnovan 2008. godine s temeljnom zadaćom da štiti prava osoba s invaliditetom. Temeljni akt na kojem se zasnivaju sve aktivnosti Ureda je Zakon o pravobranitelju za osobe s invaliditetom, a najvažniji alat je Konvencija o pravima osoba s invaliditetom. Ured Pravobraniteljice je prepoznat kao nezavisni mehanizam za praćenje implementacije Konvencije (koja predstavlja nadzakon) u čitavo zakonodavstvo što nije nimalo jednostavno.

Žene s invaliditetom u Hrvatskoj teško ostvaruju temeljna ljudska prava i u našem se društvu susreću s mnogim preprekama i višestrukoj diskriminaciji (i prema rodu, i prema spolu i prema invaliditetu). Teškoće koje imaju u ostvarivanju različitih prava tiču se svih područja života, od obrazovanja i zapošljavanja, do mogućnosti da kontroliraju svoj život i donose odluke kojima će se na život utjecati.

Istaknula je posebno važnu činjenicu da je u Hrvatskoj evidentirano 502.249 osoba s invaliditetom. U Primorsko-goranskoj županiji evidentirano je 25.353 osobe s invaliditetom – 13.646 muškaraca i 11.707 žena.

Što se samog nasilja nad ženama s invaliditetom tiče, ne postoje podaci koliko je žena izloženo različitim oblicima nasilja iz razloga što se žene s invaliditetom nerado povjeravaju institucijama ili drugim tijelima. Često ne prepoznaju nasilje jer su u velikoj mjeri ovisne o osobi koja ih zlostavlja, bilo ekonomski, što je češće, bilo u pružanju njege. Žene s invaliditetom često nisu dovoljno osnažene, ne znaju kome se obratiti, a najveći problem je što, i kada se ohrabre prijaviti nasilje, nemaju sigurne i jasne mehanizme zaštite.

Mira Pekeč-Knežević izdvojila je i problematiku obrazovanja osoba s invaliditetom, posebno žena. Većina žena s invaliditetom ima završenu ili nezavršenu osnovnu školu, i to često za pomoćna zanimanja. Visok postotak nezaposlenih žena s invaliditetom je posljedica slabe obrazovanosti ili neobrazovanosti, slabih mogućnosti da se obrazuju i iskoriste svoje potencijale. Da bi žene bile uključene u zajednicu, treba im osigurati različite vrste podrške.

U području edukacije najmanje se ulaže, iako Ured sudjeluje u edukacijama studenata medicine (na Medicinskom fakultetu i u Rijeci i u Zagrebu) dok udruge daju svoj doprinos da bi se upoznale načinom pristupa osobama s invaliditetom od strane stručnog medicinskog osoblja.

Nažalost nema kvalitetnih evidencija i statističkih podataka o broju žena koje su u određenoj dobi i određenog invaliditeta. Istraživanje o majčinstvu i roditeljstvu osoba s invaliditetom provela je Udruga Roda, a u istraživanju su sudjelovale i žene s invaliditetom i Ured Pravobraniteljice. U knjižici se nalazi puno podataka o položaju žena s invaliditetom, posebno na području reproduktivnog zdravlja, a nalazi se na web stranici Ureda Pravobraniteljice.

Također je istaknula veliki broj pritužbi majki sa djecom s invaliditetom ili s djecom s poteškoćama u razvoju, koje se konstantno susreću s nerazumijevanjem i nepodržavanjem okoline.

Na web stranici Pravobraniteljice osobe s invaliditetom (www.posi.hr) nalaze se brojni članci, priručnici i brošure, a posebno ističe edukativni materijal „Načini ostvarivanja primjerenog kontakta i specifičnosti zdravstvene skrbi za osobe s invaliditetom“, u čijoj je izradi Ured pravobraniteljice sudjelovao zajedno sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo.

U skladu sa strategijom, vizijom i misijom, 5.11.2018. godine otvoren je područni ured u Osijeku, a cilj je otvoriti i područne urede u ostalim djelovima Hrvatske jer se to pokazalo kao potreba –važno je biti prisutan kako bi se neke stvari i problemi mogli bolje rješavati.

Vežano za ostvarivanje prava osoba s invaliditetom pri zapošljavanju, Ured Pravobraniteljice izborio se da se u Zakon uvede načelo razumne prilagodbe i prilikom testiranja i ispitivanja kompetencija i sposobnosti kod kandidata pri zapošljavanju.

Jako je važno osigurati i odgovarajuću podršku, odnosno potrebne radne asistente na radnom mjestu. Osobni asistenti koji se osiguravaju samo na 3 godine putem nadležnog Ministarstva iz projekata EU fondova nisu dovoljni.

Otvora se rasprava.

Ivona Bugnar, članica Udruge osoba sa mišićnom distrofijom PGŽ, iznijela je svoje probleme u svakodnevnom životu. 4 sata osobnog asistenta nije joj dovoljno za kvalitetno uključivanje u zajednicu. Dodatna otežavajuća okolnost su stalne promjene asistenata, te njihove nestručnosti.

Irene Ujčić-Rob, predsjednica Društva tjelesnih invalida Grada Rijeke, istaknula je da u Rijeci, kao i na području cijele Hrvatske, osobe s invaliditetom imaju mnogo problema i poteškoća, ali da i od samih osoba s invaliditetom ovisi njihova snaga da sami učine neke korake kako bi se uključili u društvenu zajednicu, npr. putem svojih udruga. Naglasila je i potrebu standardizacije educiranja asistenata, te potrebu uvođenja inkluzivnog dodatka.

Zamjenica Pravobraniteljice podsjeća da je projekt osobnih asistenata započeo pred 12 godina, no ostalo je na Nacrtu zakona o osobnom asistentu uz opravdanje da se sredstva neće moći osiguravati sredstva iz EU fondova ukoliko se donese taj Zakon. Smatra da država ima nepravedan način na koji osigurava osobne asistente i sve se prepušta udrugama. Osobni asistenti trebali bi biti educirani prema specifičnostima određene osobe s invaliditetom.

Važno je i proširiti satnicu sa 4 na 8 sati, ali kriteriji nisu dobro postavljeni i

neprihvatljivi su.

Predsjednik Udruge slijepih PGŽ, Emil Mandarić, iznio je također jedan veliki problem kojeg oni imaju – osiguran im je jedan vidući pratitelj 8 sati dnevno na 500 ljudi u Županiji. Smatra da bi se u budućnosti trebalo promišljati o rješavanju tog problema. Također se već duži niz godina zalažu za inkluzivni dodatak.

Gordana Kovačević, članica Povjerenstva, kao nastavnik razredne nastave također ističe probleme sa pomoćnicima u nastavi te smatra kako bi se prvenstveno trebala promijeniti svijest okoline.

Irene Gregorović-Filipčić, predsjednica Povjerenstva, naglašava da dječji vrtići svake godine imaju sve više djece s poteškoćama u razvoju, i da je teško funkcionirati bez stručnog, pa i medicinskog osoblja.

Suzana Samardžić, ravnateljica sv. Ane-Caritasovog doma za žene i djecu-žrtve obiteljskog nasilja Rijeka, ističe da njihova ustanova nema uvjeta za žene s invaliditetom, no obzirom da u radnom odnosu imaju psihologa, pedagoga, socijalnog radnika i pravnika razmišljaju o osnivanju mobilnih timova za žrtve obiteljskog nasilja.

Zamjenica Pravobraniteljice napominje da postoji više mjera za uklanjanje zlostavljača ali ni to nije u potpunosti uređeno.

Vezano za mjere uklanjanja zlostavljača, predstavila se Marijana Žunić, voditeljica Odjela maloljetničke delikvencije, MUP Rijeka, pohvalila je dobru suradnju sa Centrom za socijalnu skrb Rijeka, te naglasila da je smještaj u skloništu važan zbog zaštite žrtve, ali isto tako ovisi i o volji žrtve. U prvih 10 mjeseci ove godine imaju 516 izrečenih policijskih naredbi o mjeri opreza i udaljavanja iz roditeljskog doma, te zabrane približavanja žrtvi nasilja, ali obzirom da policijska naredba vrijedi 8 dana o tome bi trebalo odlučivati Općinsko državno odvjetništvo ili Prekršajni sud.

Gordana Saršon, članica Povjerenstva, zaključuje da bi država trebala napraviti popis svih potreba koje osoba s invaliditetom ima, te cjenik usluga, kao što se to radi u razvijenim zemljama cijelog svijeta. To je budućnost inkluzije. Trebalo bi se osiguravati dostupnost svih objekata (princip univerzalnog dizajna) no ne vidi rješenje problema bez adekvatne evidencije i popisa potreba svih osoba s invaliditetom. Smatra da bi se na to trebalo gledati kao investiciju, a ne kao trošak.

Leonardo Bressan, koordinator Hrvatske obiteljske medicine-podružnica u PGŽ, ističe da je sve ovo dokaz da smo prilično nazadno društvo te napominje da bi se kroz sustav obrazovanja trebalo mijenjati svijest kako bi se pravilno moglo odgajati djecu i buduće naraštaje, te se zajedno sa zamjenicom Pravobraniteljice složio da je inkluzija u vrtićima neophodna.

Damir Herega, tajnik i tumač znakovnog jezika Udruge gluhih i nagluhih osoba PGŽ Rijeka, ističe da bi trebalo sustavno poraditi i na edukacijama

znakovnog jezika koje za sada organizira sama Udruga.

Na kraju rasprave, zamjenica Pravobraniteljice ističe da je sa svim iznesenim problemima Pravobraniteljica upoznata, no i dalje stoji činjenica da treba procijeniti potrebe svake osobe, u kojem segmentu trebaju pomoć, i to mjeriti kroz neko vrijeme, da bi se dobili osnovni podaci potrebni za daljnje istraživanje i poduzimanje mjera.

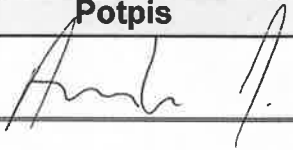
Sjednica završava u 12.25.

Ad 2. Zaključak	Zadužena osoba	Rok
Dostaviti Zapisnik i Prezentaciju svim sudionicima	Anita Jovanović	Čim prije

Bilješke

Privitak

- Položaj žena s invaliditetom u Republici Hrvatskoj-prezentacija

Zapisnik sastavila :	Ime i prezime	Potpis
	Anita Jovanović	
KLASA:	021-04/15-07/12	
URBROJ:	2170/1-10/5-18-153	